

J.nr. Bis-101-01746

Den 24. november 2010

**Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr.
AÆ-AA stillet af Folketingets Miljø- og
Planlægningsudvalg**

Udvalget har stillet følgende spørgsmål:

Spørgsmål AÆ:

Vil ministeren redegøre for, hvordan det kan gå til, at anlægsloven for Det nationale testcenter for vindmøller ved Østerild blev baseret på en direkte lovstridig tolkning af reglerne for vindmøllestøj?

Spørgsmål AØ:

Vil ministeren tage initiativ til en uvildig undersøgelse af, hvordan det kan gå til, at

miljøministeren fører Folketinget bag lyset og gennemfører en anlægslov, som er direkte ulovlig?

Spørgsmål AÅ:

Vil ministeren oplyse, om hun kan garantere, at der ikke er yderligere fejl og mangler i VVM-redegørelsen for Det nationale testcenter for vindmøller ved Østerild, som gør, at der kan sås tvivl om beslutningen om at opføre dette testcenter?

Besvarelse:

Jeg håber, at det er i orden for udvalget, at jeg besvarer spørgsmålene på en gang.

Spørgsmål AÆ:

Vil ministeren redegøre for, hvordan det kan gå til, at anlægsloven for Det nationale testcenter for vindmøller ved Østerild blev baseret på en direkte lovstridig tolkning af reglerne for vindmøllestøj?

Svar:

Lad mig starte med at orientere om Bekendtgørelse om støj fra vindmøller (vindmøllebekendtgørelsen).

Vindmøllebekendtgørelsen regulerer støj fra vindmøller og stiller krav til, hvor meget støj naboer til vindmøller må udsættes for. Der er i udgangspunktet to sæt grænseværdier.

Der er både støjgrænser for beboelser i det åbne land – det vi i daglig tale kalder spredt bebyggelse – og nogle lavere, dvs. strammere støjgrænser for såkaldt støjfølsom arealanvendelse, som gælder for boligområder.

Vindmøllebekendtgørelsen er fra 1991 og blev ændret i 2006. I bekendtgørelsen fra 2006 er der fastsat grænseværdier for støj fra vindmøller ved en vindhastighed på 8 m/s og som noget nyt i 2006 også for den lavere vindhastighed på 6 m/s.

Beregningsmetoderne blev også ændret i 2006, så der samlet set er tale om en mindre skærpelse af reglerne i forhold til den gamle bekendtgørelse fra 1991.

Når beregningsmetoden fra 2006-bekendtgørelsen anvendes på støjen fra de eksisterende produktionsmøller ved Hjardemål og Frøstruplejren, viser det sig, at de allerede overskrider de lave støjgrænser for boligområder i den nye bekendtgørelse.

De eksisterende vindmøller reguleres ikke i sig selv af den nye bekendtgørelse, fordi tilladelsen til at opstille dem og producere el med dem er givet, mens bekendtgørelsen fra 1991 var i funktion. Men for at testcentret kan etableres, skal den samlede støj fra disse møller og fra testcenteret overholde kravene i den nye bekendtgørelse fra 2006.

Der er i forbindelse med udarbejdelsen af VVM-redegørelsen i efteråret 2009 sket en alvorlig fejl i forståelsen af hvilke støjgrænser, der gælder for Frøstrup-lejren og byen Hjardemål. By- og Landskabsstyrelsen har oplyst, at styrelsen har anvendt Viborg Amts og Thisted Kommunes vurdering af området frem for det forhold, at der eksisterer en lokalplan henholdsvis en byplanvedtægt

for de to områder, der udlægger områderne til blandt andet beboelse.

Miljøministeriet lagde i forbindelse med udarbejdelse af VVM redegørelse i efteråret 2009 dermed en forkert forståelse af støjreglerne i vindmøllebekendtgørelsen fra 2006 til grund. Begge områder er nemlig boligområder og dermed ifølge vindmøllebekendtgørelsen støjfølsom arealanvendelse, og derfor vil støjen fra en række eksisterende vindmøller sammen med støjen fra testcenteret overskride den tilladte grænse.

Desværre førte høringen af VVM-redegørelsen i begyndelsen af 2010 heller ikke til en anden forståelse af vindmøllebekendtgørelsen.

Forståelsen af vindmøllebekendtgørelsen blev anvendt, indtil forskerne fra Aalborg Universitet i oktober 2010 i deres rapport påpegede, at det er forkert.

Den 14. oktober 2010 besvarede jeg spørgsmål 13 fra udvalget, stillet efter ønske fra Per Clausen. Dette svar viste sig at indeholde en fejl, fordi det efterfølgende er konstateret, at Frøstruplejren er et område til støjfølsom arealanvendelse.

Så snart fejlen blev konstateret, sørgede jeg straks for at gøre opmærksom på det – og dermed starte på at rette op på den. Den 17. november 2010 oversendte jeg således en berigtigelse af besvarelsen af spørgsmål 13 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Det fremgår af brevet til udvalget, at der ved udarbejdelsen af VVM-redegørelsen i 2009 er sket en fejl i forståelsen af hvilke støjgrænser, der gælder for Frøstruplejren og Hjardemål by.

Jeg har selvfølgelig også personligt et stort ønske om at få mere præcist belyst, hvordan fejlen er opstået.

Jeg har derfor bedt min departementschef om en redegørelse, der beskriver forløbet og kaster lys over,

hvordan fejlen kan ske. Jeg vil gerne vide, hvordan fejlen er opstået, og hvordan en lignende situation kan undgås i fremtiden.

Det er selvfølgelig kritisabelt, at der i sin tid er begået en sådan fejl. Det er en fejl, som er opstået i forbindelse med udarbejdelsen af VVM-redegørelsen, men som en ansvarlig minister skal jeg være den første til at arbejde på at sikre, at den bliver rettet.

Lad mig derfor slå fast: vindmøllebekendtgørelsen, der regulerer støj fra vindmøller, skal overholdes. Det følger af loven.

Vindmølleindustrien og Risø DTU har vurderet, hvor meget vindmøllerne i testcentret har behov for at kunne støje, for at testcentret kan opfylde behovet for afprøvning af forskellige typer fremtidige møller.

De eksisterende produktionsmøller ved Hjørdemål og Frøstrup bidrager til den samlede støj, som boligerne i Hjørdemål og Frøstruplejren vil blive

udsat for, når testcenteret etableres. Beregninger viser, at den samlede støj fra alle de eksisterende produktionsmøller allerede i dag er så høj, at testcentret ikke kan støje en eneste dB, uden at støjgrænserne for boligområder overskrides.

Jeg ser derfor kun én løsning for at overholde vindmøllebekendtgørelsens støjregler, nemlig at støjen fra de eksisterende møller i området reduceres.

Det indebærer, at nogle af de ca. 10 år gamle produktionsmøller skal fjernes. Beregninger viser, at der skal nedtages 3 møller ved Frøstruplejren og 2 møller ved Hjardemål. Dette sikrer, at støjen fra møllerne, herunder møllerne i testcenteret, samlet set kan overholde vindmøllebekendtgørelsens støjregler.

Når jeg kun ser den løsning, er det fordi, at det er afgørende for mig ikke at ekspropriere flere menneskers hjem, når det kan lade sig gøre at løse problemet ved at ekspropriere fem 10 år gamle vindmøller.

Jeg er i dialog med forligskredsen bag Østerild-aftalen med henblik på at fremsætte et lovforslag.

Lovforslaget skal sikre, at Vindmøllebekendtgørelsens støjgrænser kan overholdes for boligerne i Hjørdemål by og Frøstruplejren, når vindmøllerne i testcenteret tages i brug. Det sker ved at bede Folketinget om hjemmel til at ekspropriere det nødvendige antal produktionsmøller for at realisere testcentret. Der skal samtidig udarbejdes en supplerende VVM-redegørelse, udelukkende om støj.

Spørgsmål AØ:

Vil ministeren tage initiativ til en uvildig undersøgelse af, hvordan det kan gå til, at miljøministeren fører Folketinget bag lyset og gennemfører en anlægslov, som er direkte ulovlig?

Svar:

Vi har opdaget en meget uheldig sagsbehandlingsfejl, og det beklager jeg dybt. Ingen i mit

ministerium er i tvivl om, hvor uacceptabelt jeg synes, det er.

Da der blev sæt tvivl om forståelsen af Vindmøllebekendtgørelsens støjgrænser, gik By- og Landskabsstyrelsen i dialog med Kammeradvokaten for at vurdere, om der var tale om en fejl, og i givet fald hvordan, der kan rettes op på fejlen.

Kammeradvokaten vurderede, at der er tale om en fejl, og at det er nødvendigt med en lovændring for at rette op på fejlen, førend projektet kan gennemføres.

Det orienterede jeg straks forligskredsen om, ligesom Miljøministeriet bad Kommissarius ved Statens Ekspropriationer i Jylland om at aflyse borgermødet, som skulle have startet ekspropriationsforretningen i medfør af den gældende lov, fordi der nu er en mangel i det retlige grundlag for at gennemføre centeret.

Derfor påbegyndes ekspropriationsforretningen ikke, før det retlige grundlag er etableret, dvs. når ændringsloven er vedtaget, og den samlede beslutning om etablering af et nationalt testcenter ved Østerild er tilvejebragt.

Desuden orienterede jeg, som allerede nævnt, Folketinget om fejlen i et brev af 17. november 2010 vedrørende min besvarelse af 14. oktober 2010 af alm. del spørgsmål 13.

Jeg mener at have gjort det eneste rigtige i denne uheldige situation: åbent og ærligt lagt frem for alle, at der i efteråret 2009 er begået en fejl i VVM-redegørelsen, som lå til grund for loven. Jeg har samtidig vist en vej til at rette op på denne fejl. Det kræver en lovændring, før anlægsprojektet kan gennemføres.

Hvis vi blot var kørt videre uden at slå alarm og gøre noget, så var Folketinget blevet ført bag lyset. Det er ikke sket. Jeg har handlet aktivt og inddragende i

forhold til henholdsvis forligspartier og Folketing, så snart det var mig muligt.

Jeg erkender sagsbehandlings-fejlen og konsekvenserne heraf og erkender, at det kræver en lovændring at komme videre i projektet. Men det er ikke en sag, som kræver en uvildig undersøgelse.

Jeg vil gerne gentage, at jeg har bedt min departementschef om en redegørelse.

Spørgsmål AÅ:

Vil ministeren oplyse, om hun kan garantere, at der ikke er yderligere fejl og mangler i VVM-redegørelsen for Det nationale testcenter for vindmøller ved Østerild, som gør, at der kan sås tvivl om beslutningen om at opføre dette testcenter?

Svar:

Nej, jeg kan naturligvis ikke sidde her og udstede garantier.

VVM-redegørelsen er udarbejdet af Miljøministeriet med konsulentfirmaet Birk Nielsen som hovedrådgiver.

I foråret havde vi en tæt gennemgang af VVM-redegørelsens naturdel, hvor vi også havde Kammeradvokaten inde og vurdere redegørelsen i forhold til både VVM- og naturdirektiverne.

Danmarks Miljøundersøgelser har endvidere bidraget til implementeringsplanen, hvor afværgeforanstaltningerne nøje gennemgås, så jeg mener, at vi samlet set har fået vendt spørgsmålene der.

Nu udarbejder Miljøministeriet en supplerende VVM-redegørelse med fokus på støj og konsekvenserne af forslaget om at ekspropriere de eksisterende produktionsmøller. Miljøministeriet har bedt konsulentfirmaet Cowi om at kvalitetssikre den supplerende VVM-redegørelse, så den får en kritisk gennemgang.

Til slut vil jeg pointere, at Danmark har brug for et nationalt testcenter for store vindmøller.

Det er vigtigt at bevare Danmarks førerposition på verdensplan, når det gælder udvikling og produktion af vindmøller. Samtidig er det målet, at Danmark på sigt skal blive uafhængig af fossile brændsler.

Vi må gøre, hvad vi kan for at undgå, at vindmølleindustrien taber terræn på verdensplan. Og en væsentlig brik er det nationale testcenter i Østerild.